

KÖZVÉLEMÉNY- ÉS PIACKUTATÓ INTÉZET
1539 BUDAPEST, PF. 551.
TELEFON: +361 250 4322
TELEFAX: +361 250 4346
E MAIL: median@median.hu
WEB: http://www.median.hu/

Budapest, 2010. május 17.

A közvélemény a pártfinanszírozásról az önkormányzati választási kampány kezdetén

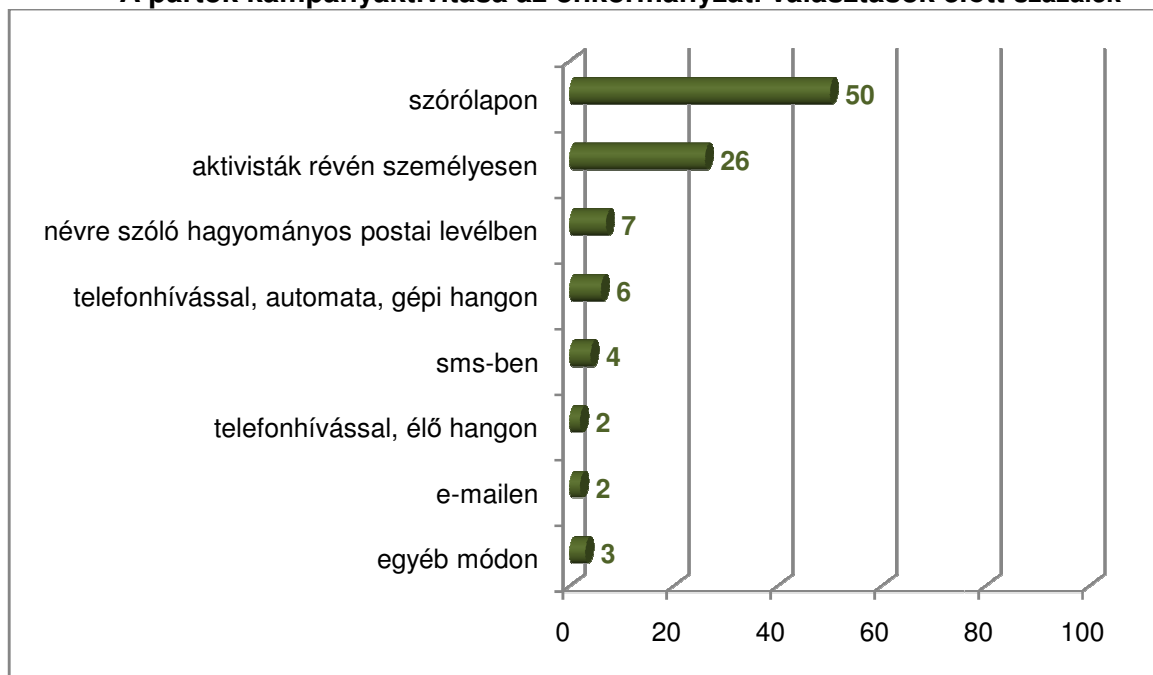
A Medián az Eötvös Károly Intézet és a Transparency International Magyarország megbízásából 2010 szeptemberében is felmérést készített arról, hogy a pártok milyen kampányeszközökkel fordulnak a választókhöz, és az emberek mekkora hányadát érik el a különböző csatornákon. A pártok – legalábbis a válaszadók beszámolóit szerint – a leggyakrabban szórólapokkal keresik meg a választóikat, de nem elhanyagolható a személyes megkeresés sem. A Medián által megkérdezettek fele számolt be arról, hogy kapott már szórólapot az elmúlt hetekben, minden negyedik embert pedig aktivisták keresték fel vagy szólították meg az utcán. A többi módszert – legalábbis szeptember elejéig – kevésbé használták a pártok a mostani kampányban: 7 százaléknál kevesebben mondták, hogy személyre szóló levelet kaptak, 6 százaléknál kevesebben, hogy telefonautomata hívta fel őket, 4 százaléknál kevesebben, hogy sms-t küldtek, 2-2 százaléknál kevesebben emailben vagy élőhangos telefonhívással értek el. A szocialista párt szavazói egyébként a többiekénél jóval nagyobb arányban mondták, hogy szórólapot kaptak és aktivistákkal találkoztak..

Minthogy a pártfinanszírozás kérdése keveset szerepel részletekbe menően a sajtóban és a közéletben, a Medián kérdezőbiztosai röviden összefoglalták az ezzel kapcsolatos, e felmérésnél legfontosabbnak tartott dilemmát – már amennyire egy ilyen interjúhelyzet során ez lehetséges. Elmondták például a válaszadóknak, hogy a tavaszi választásra még 100 millió forintot különített el a kormány, ami nagy összegnek tűnik ugyan, de ez jelöntenként nagyjából csak 50 ezer forintot jelentett. És mivel a kampányanyagok elég drágák, a szakértők szerint a pártok „kénytelenek” illegális pénzeket is felhasználni a kampány során. Amikor a válaszadók mérlegelték ezeket az információkat, a túlnyomó részük – a várakozásoknak megfelelően – bevallotta, hogy még sosem gondolkodott igazán ezen a problémán. Ezt különösen azok mondták, akiknek saját bevallásuk szerint nincs kedvenc pártjuk. Hogy maga a kérdés nem lépte még át a társadalom ingerküszöbét, azt az is jelzi, hogy öt emberből csak egy állította, hogy már elgondolkodott ezen a dilemmán, és ezt a Jobbik szavazói mondták magukról a legnagyobb arányban.

A pártfinanszírozás kérdésének különböző érveit szinte teljes mértékben elmossa a közvéleményben jó ideje tapasztalható bizalmatlanság, politikai kiábrándultság, a pártok és a politikai elit elutasítása. Nem értenek egyet azzal, hogy a pártok csekély állami támogatása lenne a probléma, ehelyett úgy vélik, rosszul gazdálkodnak, nem tesznek eleget annak érdekében, hogy legális forrásokat gyűjtsenek, pedig – mondják – nem csak illegális forrásokkal lehet megoldani a kampányfinanszírozást. Több közpénzt nem hajlandók a pártokra fordítani, és nem hiszik el, hogy emiatt lenne jelentős Magyarországon a korrupció, vagy hogy azt a pártoknak juttatott pénz növelésével csökkenteni lehetne. Többváltozós statisztikai eljárással – úgynevezett klaszterelemzéssel – vizsgálva a kérdést az látható, hogy a magyarok relatív többsége (tízből három) távolságtartó állásponton van az egész kérdéssel kapcsolatban. Tíz emberből kettő kiábrándult antietatista, kettő demokratikus-realista, további kettő pedig az intézményrendszerben még bízó korrupcióérzékeny. Végül a „tizedik” demagógiára hajlamos.

Mindent egybevetve és mindezen kérdéseket átgondolva az emberek túlnyomó része (tízből hét) ellenezné, hogy a korrupció visszaszorítása érdekében a pártok több állami pénzt kapjanak kampánykiadásuk fedezésére, és alig minden ötödik ember támogatná az elképzelést. Sajátos eredmény ugyanakkor az, hogy a pártoknak a korrupció csökkentése érdekében éppen annak a pártnak (a Fidesznek) a szavazói adnának több állami forrást, amelynek képviselői a pártok támogatásának 15 százalékos csökkentését javasolták a parlamentben, amit az Országgyűlés elsöprő többséggel szavazott meg júliusban. (A jobbikosok körében ugyancsak magas a támogatók aránya, de ez az eltérés a többiek véleményétől statisztikai értelemben nem jelentős.)

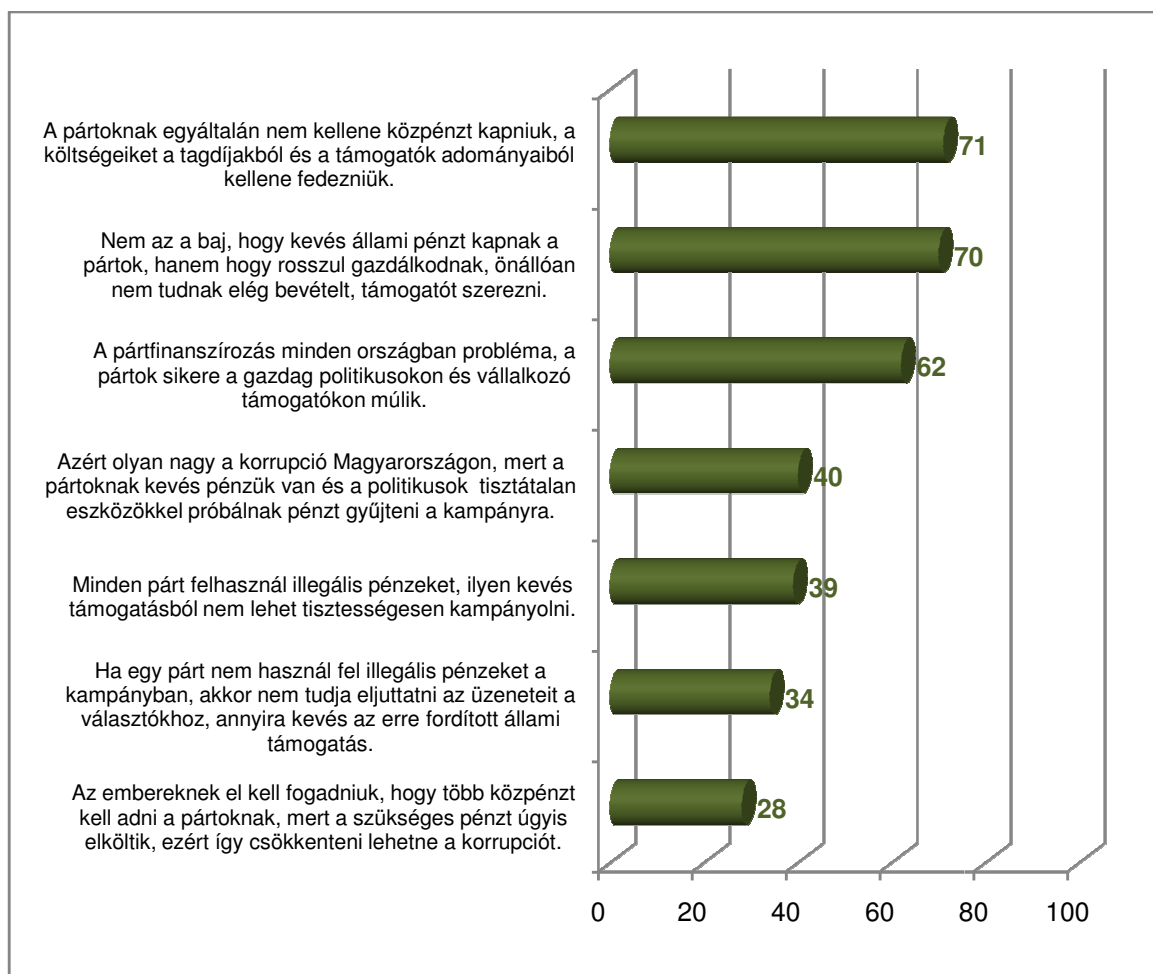
A pártok kampányaktivitása az önkormányzati választások előtt százalék

A pártok kampányaktivitása az önkormányzati választások előtt, szavazótáboronként százalék

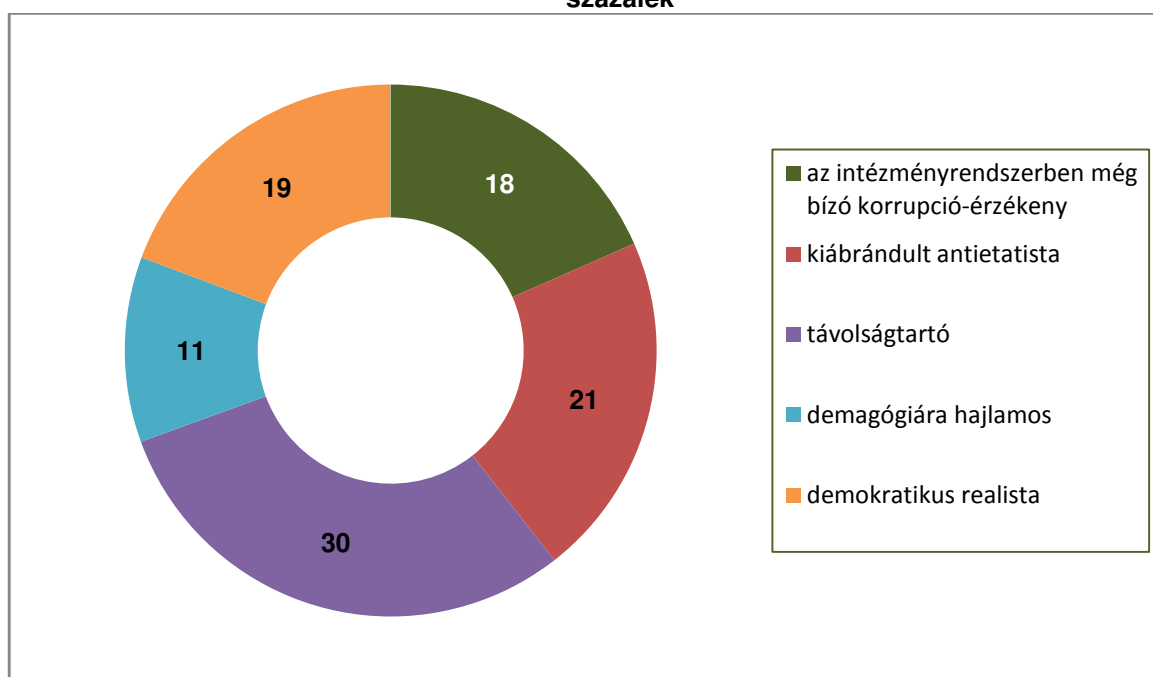
	FIDESZ				MSZP				JOBBIK				LMP			
	TÖBBSZÖR	EGYSZER	NEM	NEM TUDJA	TÖBBSZÖR	EGYSZER	NEM	NEM TUDJA	TÖBBSZÖR	EGYSZER	NEM	NEM TUDJA	TÖBBSZÖR	EGYSZER	NEM	NEM TUDJA
szórólapon	14	31	55	0	14	27	59	0	7	24	69	0	7	18	75	0
aktivisták révén személyesen	2	19	79	0	1	12	87	0	0	7	93	0	1	6	93	0
névre szóló hagyományos postai levélben	1	4	95	0	2	3	95	0	0	1	99	0	0	1	99	0
telefonhívással, automata, gépi hangon	0	2	98	0	1	3	96	0	0	1	99	0	0	1	99	0
sms-ben	1	2	97	0	0	1	99	0	0	1	99	0	1	0	99	0
telefonhívással, élő hangon	0	2	98	0	0	1	99	0	0	0	100	0	0	1	99	0
e-mailen	0	2	98	0	0	1	99	0	0	0	100	0	0	1	99	0
egyéb módon	1	2	97	0	1	2	97	0	1	1	98	0	1	1	98	0

Vélemények a pártfinanszírozásról átlagok százaléku skálán* az érdeemben válaszolók körében

*0 = egyáltalán nem, 100 = teljesen egyetért

A pártfinanszírozás megítélése szerinti véleménycsoportok százalék

**A pártfinanszírozás megítélése szerinti véleménycsoportok
klaszterközpontok**

	távolságtartó	az intézményrendszerben még bizó korrupció- érzékeny	kiábrándult antietatista	demagógiára hajlamos	demokratikus realista
Azért olyan nagy a korrupció Magyarországon, mert a pártoknak kevés pénzük van és a politikusok tisztátalan eszközökkel próbálnak pénzt gyűjteni a kampányra.	33,44	71,34	6,78	10,87	75,68
Ha egy párt nem használ fel illegális pénzeket a kampányban, akkor nem tudja eljuttatni az üzeneteit a választókhoz, annyira kevés az erre fordított állami támogatás.	33,75	34,48	10,33	7,56	74,67
A pártoknak egyáltalán nem kellene közpénzt kapniuk, a költségeiket a tagdíjakból és a támogatók adományaiból kellene fedezniük.	52,97	89,85	89,70	72,88	60,64
A pártfinanszírozás minden országban probléma, a pártok sikere a gazdag politikusokon és vállalkozó támogatókon múlik.	61,91	61,89	80,20	16,48	69,74
Nem az a baj, hogy kevés állami pénzt kapnak a pártok, hanem hogy rosszul gazdálkodnak, önállóan nem tudnak elég bevételt, támogatót szerezni.	62,69	77,64	80,51	71,29	63,93
Az embereknek el kell fogadniuk, hogy több közpénzt kell adni a pártoknak, mert a szükséges pénzt úgyis elköltik, ezért így csökkenteni lehetne a korrupciót.	36,57	15,28	7,58	6,06	63,03
Minden párt felhasználna illegális pénzeket, ilyen kevés támogatásból nem lehet tisztességesen kampányolni.	44,41	32,89	19,64	14,24	71,17

Ez az elemzés többváltozós statisztikai eljárással, úgynevezett K-means klaszterelemzéssel készült. Ehhez – az adathiány csökkentésére – az attitűdkérdéseknél bizonytalan válaszadók véleményét a teljes népesség átlagértékével helyettesítettük. Az elemzés során a számítógép az egymáshoz hasonló véleményű válaszadókat matematikai eljárással egy csoportba rendezi úgy, hogy egymáshoz képest minél hasonlóbb legyen a csoporttagok véleménye, más csoportokétól pedig minél jobban eltérjen

A felmérést 2010. szeptember 3-a és 7-e között készítette a Medián Közvélemény- és Piackutató Intézet, az ország több mint 100 településén véletlenszerűen kiválasztott 1200 felnőtt állampolgár személyes megkérdezésével. A minta kisebb torzulásait a kutatók a KSH adatait felhasználva matematikai eljárással, úgynevezett súlyozással korrigálták, és így a minta pontosan tükrözi a szavazókorú lakosság településtípus, nem, életkor és iskolai végzettség szerinti összetételét. A közölt adatok hibahatára az adott kérdésre válaszolók számától függően ± 2 -5 százalék.